

maartje meerman | portfolio | februari 2024

Oog in oog met een haas. En wat voor één! Dürer, de Renaissance kunstenaar, was zijn schepper. Die haas hing er altijd al, boven de schoorsteen, maar ik zal ongeveer vijf jaar oud geweest zijn toen ik me heel bewust werd van die haas en er gedachten over vormde. Het schitterende beest, zo gedetailleerd in beeld gebracht door de virtuoze tekenaar, zou zomaar weg kunnen springen. De fijn getekende haartjes, het licht op zijn vacht en snorharen, het intens kijkende oog. Ik keek naar een dier, maar ook weer niet, want ik zag heel goed dat het een tekening was. Degene die deze tekening maakte, vertelde mij iets over wat hij had gezien en de grootsheid daarvan. Toen is denk ik de kiem geplant van mijn kunstenaarschap: het verwonderen over wat je waarneemt en daarover in een verbeelding getuigen, verslag doen.

artist statement

In mijn artistieke praktijk onderzoek ik waarneming versus (schijnbare) werkelijkheid en de vertaling van die werkelijkheid, die altijd tegenstrijdige elementen zal bevatten. Via mijn werken laat ik de toeschouwer op die manier ervaren dat niets is wat het lijkt.

Door mijn fascinatie en bestudering van Bestiaria uit de Middeleeuwen en het ontdekken van wetenschappelijke werken uit de Renaissance zoals De Aquatilibus van Gesner (1553), waar het (nog) niet weten ruimte biedt voor verbeelding, beweegt mijn opvatting over dat wat men ziet of denkt te zien, mee. De mogelijkheid bestaat dat met wat je niet weet, je de verbeelding als bron kunt inzetten.

Enkele jaren geleden kwam ik daarnaast in aanraking met de films van Jean Painlevé, een Franse bioloog, wetenschapper, fotograaf en cineast die de maritieme wereld als zijn onderzoeksterrein had. Zijn wetenschappelijke registraties en poëtische beeldende wijze van filmen fascineren en inspireren mij enorm.

Mijn recentere werk beïnvloedt momenteel mijn langlopende serie schilderijen Made in China, waar waarneming nog uitgangspunt was: er ontstaan momenteel nieuwe onderzoeksgebieden en cross overs, waarin de verschillende betekenislagen van mijn werk zich vervlechten en op een nieuwe wijze zichtbaar worden.

recente projecten

Aquatilibus x Made in China

Voor dit project ontving ik in juni 2024 de Nieuwe Makersregeling van het Cultuurfonds.

Via een voor mij relatief nieuwe beeldende vorm - de fotografie - integreer ik twee verschillende onderzoeksdomeinen binnen mijn praktijk (Aquatilibus en Made in China; zie verderop). Ik creëer artificiële werelden, geïnspireerd door het werk van bioloog, filmer en fotograaf, Jean Painlevé, die in de 50er jaren onderwater fauna tot zijn specialiteit had.

Hierin krijgt de Neushoorn - een van de wonderlijke wezens, de ouderwetse plastic speelgoedbeesten (die ik dus eerder in mijn serie Made in China vanuit de waarneming schilderde en tekende) als artefact een nieuwe rol. Zo ontstaat er een nieuwe droomachtige wonderlijke wereld, met overeenkomsten met mijn serie Aquatilibus, waarbij de verbeelding als bron ingezet wordt en de mogelijkheid aanwezig is, dat deze wereld zou kunnen bestaan.

enkele werken uit de serie Aquatilibus x Made in China
fotoprints op fine art paper | 2024

Made in China x Aquatilibus - Rhinoceros
gemengde techniek op fine art print | 28x21 cm | 2024
geselecteerd voor de Grote Nederlandse Kunstkalender 2025

Made in China x Aquatilibus - Pelecanus
gemengde techniek op fine art print | 28x21 cm | 2024

Made in China x Aquatilibus - Dasypus
gemengde techniek op fine art print | 28x21 cm | 2024

Made in China x Aquatilibus - Canis Vulpus
gemengde techniek op fine art print | 28x21 cm | 2024

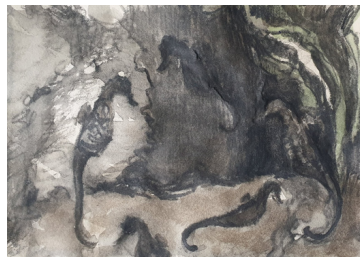

recente projecten

Aquatilibus 2023 - 2024

Het beest als fictief beeld met een basis in de morfologische realiteit. Op een tentoonstelling van werken van Albrecht Dürer ontdekte ik de Aquatilibus, onderdeel van *Historiae animalum liber* uit 1558 van Conrad Gesner. Er opende zich voor mij een nieuwe wereld van wetenschappelijk werk uit de Renaissance, waarbij, door het '(nog) niet-weten', ruimte bestaat voor verbeelding. Het veroorzaakte een revolutie in mijn oeuvre: ontstond mijn werk ooit vanuit de waarneming en de verwondering over die waarneming, nu is deze onderbouwd vanuit de gedachte en fascinatie dat de mogelijkheid er is dat met wat je niet weet, je de verbeelding als bron kunt inzetten. De eerdere werken in het project Aquatilibus (2020/2021/2022) maken dit al zichtbaar.

De recentere werken in dit project - zowel tekeningen/aquarellen als olieverfschilderijen - kenmerken zich vooral door de omgeving die steeds meer (ruimtelijke) uitwerking krijgt. Geïnspireerd door de verontrustend uit het donker opdoemende vormen van Matthijs Maris, verken ik de mogelijkheden van het donker, het duister, het niet precies weten wat daar in die wereld huist. Als metafoor voor het ongrijpbare, dat wat zich vastzet in je hoofd en zich in de nacht als droom zichtbaar maakt.

werken uit de serie Aquatilibus

bovenste twee: olieverf op linnen | 40x30 cm | 2023

de andere zes: gemengde techniek op papier | 16,5x11 cm | 2023

Aquatilibus V
olieverf op linnen | 40x30 cm | 2023

Aquatilibus - Degenkrab
gemengde techniek op papier | 100x70 cm | 2024

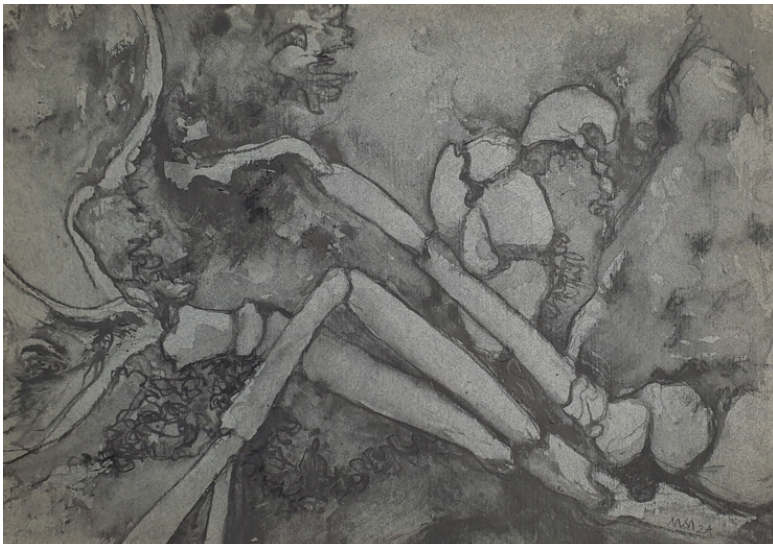
Aquatilibus Griseo II
gemengde techniek op Ingres papier | 35x25 cm | 2023

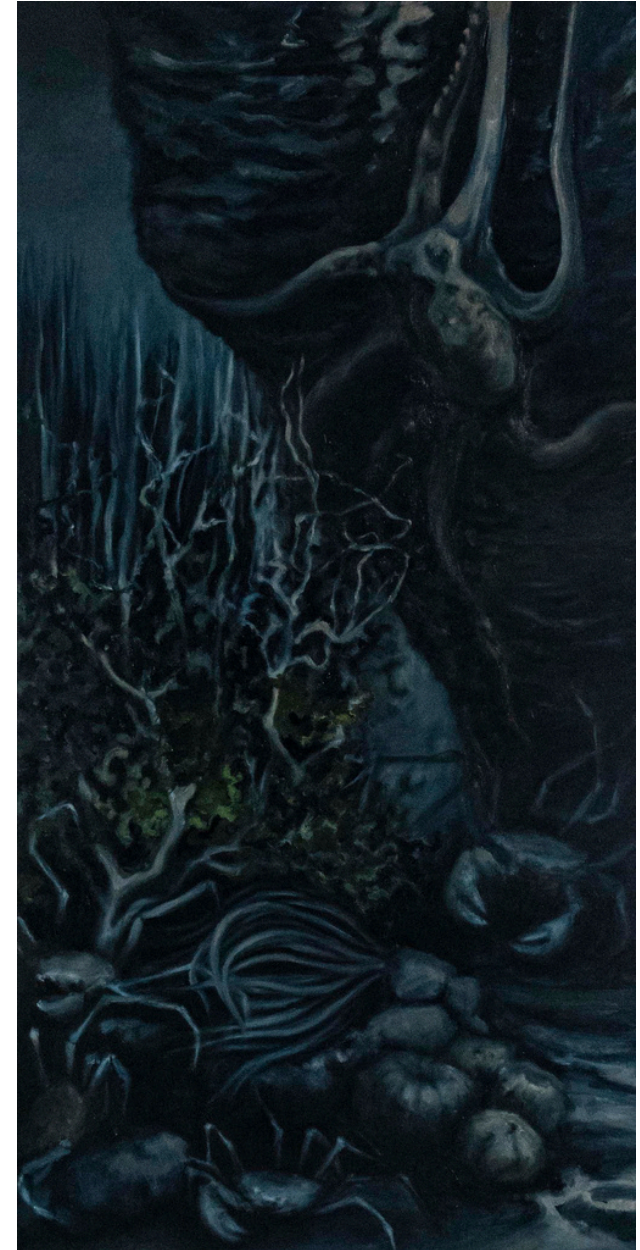
Aquatilibus I
grafiet en aquarel op papier | 16,5x11 cm | 2023

Aquatilibus Griseo III
gemengde techniek op Ingres papier | 35x25 cm | 2023

Aquatilibus Griseo IV
gemengde techniek op Ingres papier | 35x25 cm | 2024

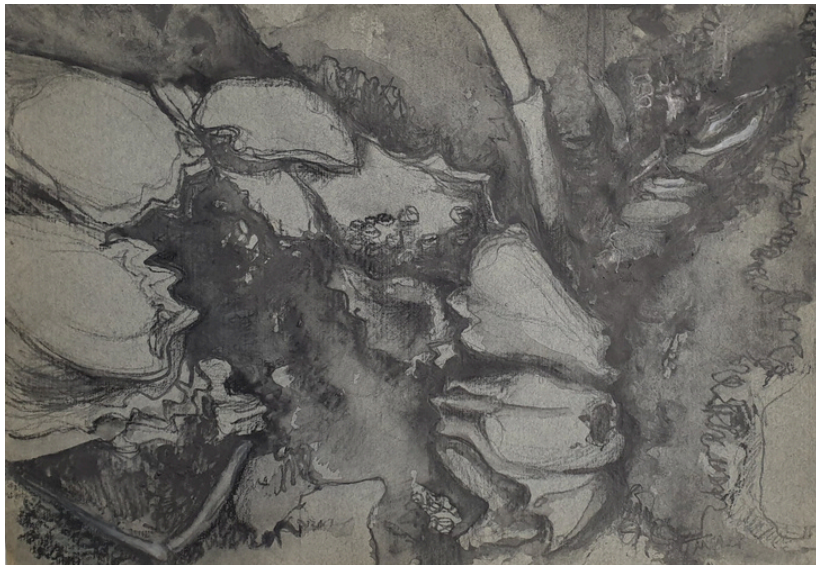
Aquatilibus - [w]onderwater
olieverf op canvas | 60x120 cm | 2023

Aquatilibus exiguum I | gemengde techniek op hout
8x8 cm | 2024

Aquatilibus exiguum II | gemengde techniek op hout
7,5x11,8 cm | 2024

Aquatilibus Griseo V
gemengde techniek op Ingres papier | 35x25 cm | 2024

Aquatilibus octopoda
gemengde techniek op Ingres papier | 35x25 cm | 2024

doorlopend project | 1993 - heden

Made in China - Rhinoceros
olieverf op linnen | 60x80 cm | 2023

Made in China | 1993 - heden

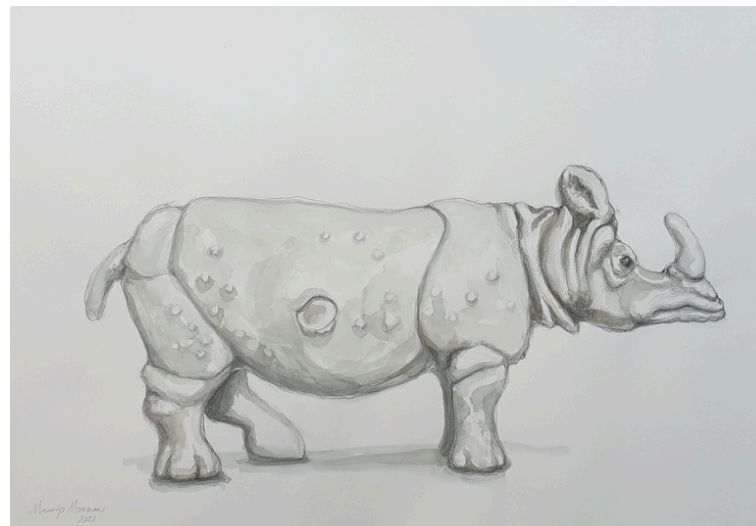
'Niets is wat het lijkt': wat zie je, wat denk je te zien en waar kijk je nu werkelijk naar? Dit is al drie decennia een thema binnen mijn oeuvre. Ik ben gefascineerd door waarneming versus (schijnbare) werkelijkheid en vertaling van de werkelijkheid, de neerslag daarvan door een maker. In de werken die in de serie Made in China, is dit thema het meest concreet uitgewerkt, met daarbij de gedachte dat juist deze reeks werken nog iets verder gaat, namelijk het zichtbaar maken van een beeld van een beeld. In de serie Made in China zijn plastic speelgoedieren - boerderij- of dierentuindieren van slechts enkele centimeters groot - het tastbare onderwerp. De diertjes zijn in eerste instantie verbeeldingen van dieren met pogingen de karakteristieke elementen te benadrukken binnen de beperkingen van het formaat; het in mallen gieten als productiemethode levert artefacten zoals gietnaden en ruwe aanhangsels. In die ouderwetse plastic beesten is iets besloten, waar ik me al zolang ik me kan herinneren (dus toen ik zelf met de beesten speelde) bewust van ben. De lieve diertjes blijken bij nadere beschouwing helemaal niet zo lief: de dieren vertonen door productie ontstane vervormingen en verminkingen, wat ze onbedoeld soms sullige, vaker echter grimmige of demonische trekken geeft. De lieve diertjes verworden zo tot monsters, alsof ze zo zijn weggelopen uit de middeleeuwse hel van Jeronimus Bosch.

De speelgoedbeesten toonden mij de schoonheid van de imperfectie; de rauwe beelden zijn van een ontroerende schoonheid, door toevalligheden gestold in dit met een te grove kwast letterlijk 'beoogd' dier.

Het wonderlijke van deze dieren is dat het pogingen zijn tot creëren van een dier, maar dat tijdens dit proces zoveel kantelingen waren, dat je je kunt afvragen of dit nog wel overeenkomsten vertoont met het oorspronkelijk bedoelde dier. En juist dit schepsel wordt door mij afgebeeld. Je kijkt dus als toeschouwer naar een afbeelding van een afbeelding van een afbeelding van een dier... en deze vertaling brengt daarmee een verontrustende nieuwe realiteit.

Made in China - Haas
olieverf op linnen | 80x80 cm | 2021

Made in China - Rhinoceros
grafiet en aquarel op papier | 100x70 cm | 2021

Made in China - Beer
olieverf op linnen | 80x80 cm | 2020

Made in China / Made in Taiwan - Bokken
olieverf op canvas | 100x90 cm | 1995

Made in China - Pelikaan
gemengde techniek op papier | 70x100 cm | 2024

Made in China - Beer I en Beer III
grafiet en aquareel op papier | 50x65 cm | 2020

Made in China / Made in Taiwan - Bok en Ram
Siberisch krijt op papier | 43x61 cm | 1995

enkele videowerken 2021 - heden

>> *klik op de afbeelding voor afspelen*

traag // stap // meduse | 02:15 min | 2024

focus | 00:19 min | 2021

mist | 00:37 min | 2021

vlaag | 00:52 min | 2021

werken in recente presentaties

Wie zaait zal oogsten | installatie | 2024
PENNING 2.0 - 1 september t/m 3 november 2024
locatie: Pictura Dordrecht

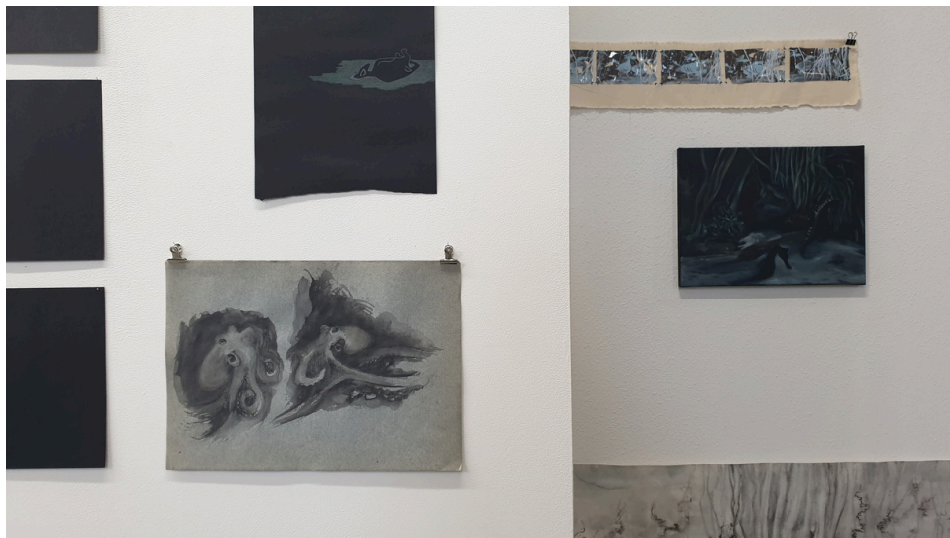
Aquatilibus - [w]onderwater | olieverf op canvas | 60x120 cm | 2023
Salon Pictura - 28 september t/m 3 november 2024
locatie: Pictura Dordrecht

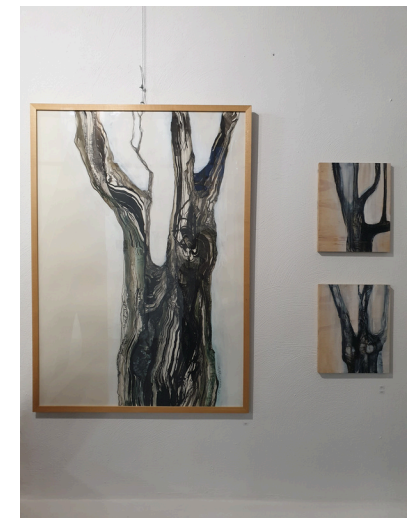
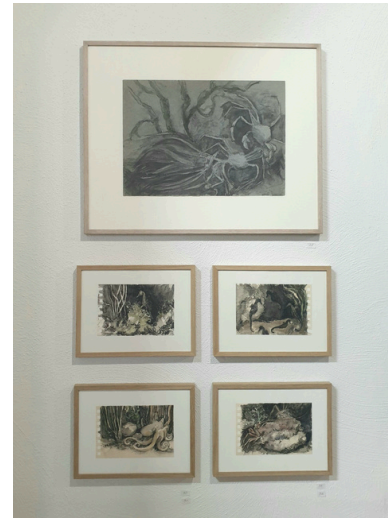
AAIBAREN & ONAANRAAKBAREN - Maar er moet iets meer man - maart 2024

locatie: presentatieruimte de KunstKathedraal in Oirschot

Maar er moet iets meer man is het kunstcollectief dat ik samen met Ietje Meerman (1999) vorm

DUBBELBEELD - Nico Hemelaar & Maartje Meerman - januari 2024
locatie: presentatieruimte de KunstKathedraal in Oirschot

SOORTGELIJK | DERGELIJK | DIERGELIJK - Maar er moet iets meer man - maart 2023
locatie: tentoonstellingsruimte Plaatsmaken in Arnhem
Maar er moet iets meer man is het kunstcollectief dat ik samen met Ietje Meerman (1999) vorm

vogelwerk | 2023
video | 5 minuten, in loop

Vogelwerk is een korte theatrale video die verhaalt over een ontmoeting tussen twee vogelfiguren. De video ontstond na onderzoek naar wat de fysieke taal van vogels betekent en of wij als mens in staat zijn om de bewegingen die horende bij dit niet-menselijke dier te vertalen naar ons eigen lichaam en beelden. Het gaat hierbij meer om een benadering / vertaling dan een letterlijke kopie, ook omdat we door ons mens-zijn nooit de ware betekenis van deze bewegingen kunnen weten, maar alleen een interpretatie ervan kunnen vormen. Zo proberen we, zonder het dier te worden, een essentie in minimaal beeld te vangen. We vormen als het ware choreografieën die we in relatie tot het landschap of omgeving plaatsen. Zo ontstaat een dynamiek tussen beweging, landschap en de vorm die ontstaat in en met ons lichaam.

stills uit Vogelwerk | 2023

op locatie in Plaatsmaken getekend werk voor SOORTGELIJK | DERGELIJK | DIERGELIJK 2023
Maar er moet iets meer man (Ietje en Maartje Meerman)
grafiet en gewassen grafiet op papier | 210x150 cm | 2023

autonome lichtprojecties voor lichtfestivals

Ik hanteer een bijzondere, 'ouderwetse' dubbelanaloge lichtprojectietechniek, door een zogenaamde Pani Projector te gebruiken, die in vroeger tijden o.a. in theaters werd gebruikt. Deze werkt als een enorme diaproyector, waar zogenaamde 'slides' ingezet worden. Ik maak zo'n slide door een glasplaatje van 18x18 cm te beschilderen. De projectie is een virtueel beeld.

Stroom | Pani Projectie | 2024

Voor lichtfestival GLOW Eindhoven ontwikkelde ik de site specific dubbelanaloge lichtprojectie Stroom op het Boterkerkje in Oirschot.

Stroom verwijst zowel naar het thema van GLOW The Stream, maar ook naar eigen thema's. Daarnaast is het een verwijzing naar 'De Stroom', zoals de beek De Beerze die door Oirschots land stroomt, in de volksmond genoemd wordt.

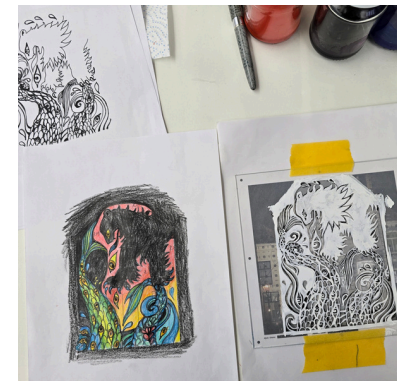

SiricsEe | Pani Projectie | 2024

Voor lichtfestival Zeelicht Zierikzee ontwikkelde ik de site specific dubbelanaloge lichtprojectie SiricsEe op het monumentale pand Havenpark 8.

Voor dit werk liet ik me inspireren door de ligging en geschiedenis van Zierikzee, gevat in het wapen én de schilddragers in de vorm van de mythologische meermin en meerman.

projecten 2022/2021/2020

stroom / aquatilibus 2021 - heden

Stroom

Trillende maangetrokken
waterwerelden vol leven.

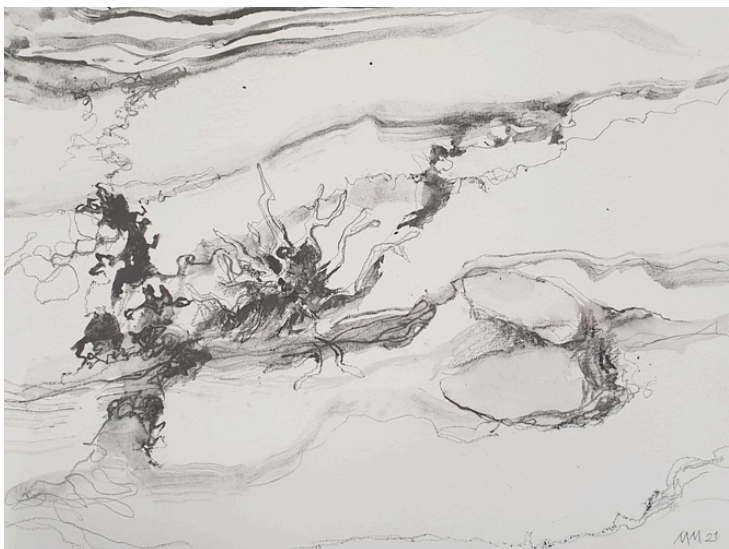
Wat onzichtbaar was,
keert terug. Vernieuwd,
gewassen, telkenmale.

Alles is veranderlijk én
blijft.

Fluidum II | gemengde techniek op papier | 100x70 cm | 2021

Fluidum V
gem. techniek op papier | 32,5x25 cm | 2021

Fluidum I
gem. techniek op papier | 32,5x25 cm | 2021

Aquatilibus I | serie 1 en Aquatilibus II | serie 2
gemengde techniek op papier | 32,5x25 cm | 2021

Fluidum VII - 2
gem. techniek op papier | 40x30 cm | 2021

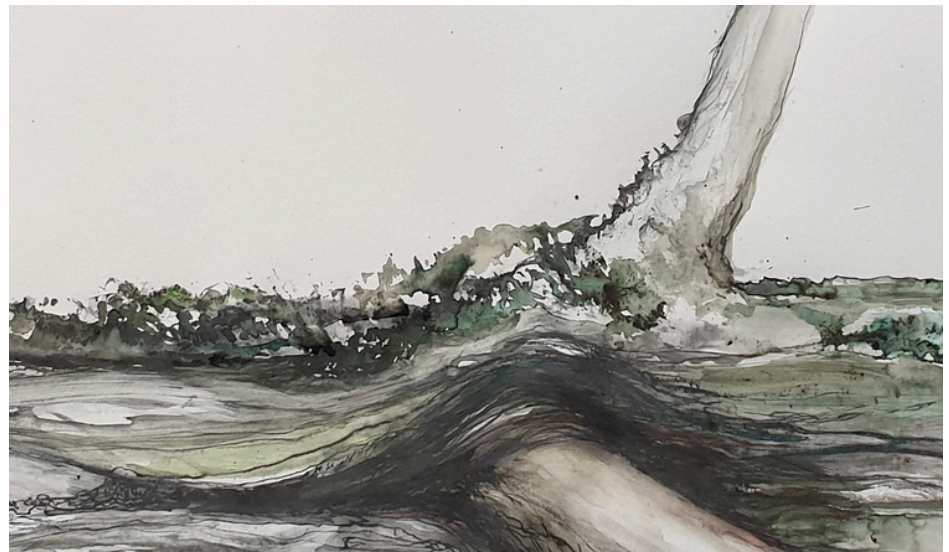
hout 2021 - 2022

stronk
gemengde techniek op papier | 72x101 cm | 2022

houtwerk I en II
gemengde techniek op hout | 24x30 cm | 2021

stronk | liggend
gemengde techniek op papier | 72x101 cm | 2022

zestien keer hout
gemengde techniek op hout | 75x89 cm | 2022

hout IV | serie III
hout IV | serie I
hout VIII | serie III
hout VII | serie III
gemengde techniek op hout | 15x18 cm | 2021

curriculum vitae

Maartje Meerman | Hilversum (1968)

wonend en werkend in Oirschot

website maartjemeerman.nl

insta [@maartjemeerman](https://www.instagram.com/maartjemeerman)

werkend lid Teekengenootschap Pictura Dordrecht

aangesloten bij BOK (Beroeps Organisatie Kunstenaars)

aangesloten bij BNO (Beroepsorganisatie Nederlandse Ontwerpers)

In mijn artistieke praktijk onderzoek ik waarneming versus (schijnbare) werkelijkheid en de vertaling van die werkelijkheid, die altijd tegenstrijdige elementen zal bevatten. Via mijn werken laat ik de toeschouwer op die manier ervaren dat niets is wat het lijkt.

juni 2024 - toekenning Makersregeling Cultuurfonds

het
Cultuurfonds

2024

lichtkunstfestival **Zeelicht Zierikzee** | dubbelanaloge lichtprojectie op een monument in Zierikzee | 7.12-14.12

lichtkunstfestival **GLOW Eindhoven** | dubbelanaloge lichtprojectie op het Boterkerkje | 9.11-16.11

duotoon | presentatie in Pictura | 9.11

Salon/BUITEN | Pictura kunstroute door binnenstad Dordrecht | 26.10-27.10 2024

Salon der Leden | Teekengenootschap Pictura | Dordrecht | 28.09-03.11 2024

Penning 2.0 | Teekengenootschap Pictura | Dordrecht | 01.09-03.11 2024

juni - toekenning **Makersregeling Cultuurfonds**

vertoning korte film **vogelwerk** | Maar er moet iets meer man | 2023 | 5'55'' | filmfestival Pictura
Shorts in filmtheater de Witt | Dordrecht | mei 2024

Aaibaren & Onaanraakbaren | Maar er moet iets meer man | de KunstKathedraal Oirschot | 14.03-24.03

Hectobar 28.0 | Heejsteck# | Utrecht | 17 februari

DUBBELBEELD met Nico Hemelaar | de KunstKathedraal Oirschot | 21.01-28.01

2023

SOORTGELIJK | DERGELIJK | DIERGELIJK | tentoonstellingsruimte Plaatsmaken / Arnhem | 14 t/m 18 maart
expositie van werken van het kunstcollectief Maar er moet iets meer man (Ietje & Maartje Meerman)

2022 - juli

oprichting kunstenaarscollectief **Maar er moet iets meer man** [MEMIMM] samen met Ietje Meerman

2020

groepstentoonstelling ArtistSupportPledge in De Balie / Amsterdam
12 december t/m einde juni 2020 (deels tijdens lockdown)

2005-heden

diverse kunsteducatieprojecten binnen- en buitenschools plus lessen Atelier Eigen&Zinnig/Atelier KunstLicht
met mijn instituut voor creatieve beeldende ontwikkeling de KunstKathedraal

publicaties

2024

Grote Nederlandse Kunstkalender 2025

illustratie **Melencolia I naar Dürer** in **Melancholie | een onvervuld verlangen** van André van der Gun | uitgeverij Elmar

2021

illustraties voor (management-)prentenboek: '**Hoe Ram zijn antwoord vond - een orakelboek voor complexe vragen**' (auteurs: Eveline Baar en Elleke van Gelder voor ToekomstGilde) | uitgeverij deels te bekijken via maartjemeerman.nl/illustraties

opleidingen

1990-1993

hogeschool voor de kunsten utrecht - autonome beeldende kunst

1989-1990

hogeschool voor de kunsten utrecht - 3D design

1987-1988

medische biologie rijksuniversiteit utrecht

